

Ci ku Pol a ba GALASII ZANN ma

*Ci ku Pol a ba Galasii zanno ma bi
gasuvare*

Pol i ci bi ba. A ba a u Galasii kurc wcc
kristagucc ma.

Ci bi ba a u, bala, zuuforo ku η y'a ba kristagucc
goscunno i ta η zi ηn'aa h̄ dinda η ni, an bokare
η h̄odindare bi bir zum ku u kan lehim nyunta
bi ki y. Ν u, pakra m ku gucc n gasu bañju u, ku
n bεe η bi bumbore yire y.

A m naa, Pol n ci ba k'a hinka ηni a u, Krista
k'a ga bi, a h̄ haay ku lero wcc a cinta bi ba an
a nya, an wcc yu Moyisi lero wcc lombaa nō u,
wcc n'u so u miñjcc o Sent-Espri pañja kan a
le sire ki to ma.

Pol i yaa dam Galasii kristagucc m

¹ Mcc miñja Pol ni ci naa do bam, kris-
tazibēəzaa m mcc m, gucc bεe mcc b̄ u y, bi
guua bεe mcc cuyu cs y, Yeezuu Krista miñja,
kan Zi Woso k'a a mūm b̄ u gəəno bire u bi k'i
mc b̄ u.

² Mcc kan danyinco ku η ni naa u haay r̄o wcc
ki, wcc i yaa dare awcc m, awcc ku kristagucc
sokumarco n'awcc m, an ni Galasii kurc u r̄o wcc.

³ A ye mcc nawum cc Zi Woso han, kan
Zuuba Yeezuu Krista ki han, ku η ni barka kan
laafu ki ka awcc u.

⁴ Yeezuuu miñña i ye an ga, k'a wcc bumbu o
mimbunyaaro no u, k'a a da ma a wcc yo durnya
buonyaa naa do wcc u, amba wcc Zi Woso le n taa
bi m.

⁵ Woso to n lebçore yu dcmim haay. Amina.

Lemim nyinta vanta ba u y

⁶ A bcc k'awcc nawum Woso k'a awcc bir
k'awcc n yi a gccc Krista barka minto b'u, a ta
k'a zu lemim nyinta vanta u bi, a a ka moc n ze
kede.

⁷ A bir yire i u lemim nyinta vanta n ta u wa,
a i yire i u, gccc n'awcc warm ku ma, qn'a kam
ma k'a Krista lemim nyinta bi zaar ba.

⁸ Bi, ku guaa lemim nyinta vanta dinda awcc
m, an a ho kan lemim ku wcc pa da awcc m bi
ki, baa ku wcc m, baa ku maleseka y'a to arzana
u an bi naa ba, ku Woso nomaan a kergu a zaa
ra.

⁹ Mcc lees ka m a hi, bi moc yi m yare m so ra,
ku guaa lemim nyinta vanta pa da awcc m, bi
lemim k'awcc si hcc bi bees, ku Woso nomaan a
kergu a zaa ra.

¹⁰ Ncinaau naa, m ka moc nawum ma ku gccc
no n yi kan m ki ra? Gees, ku Woso no n yi kan m
ki ra? A qua moc nawum ku gccc n m qua ra?
Ayy..., ku m ka moc nawum ma ku gccc n yi
m la, moc bi nyintam Krista zibœenyi cp y.

Krista i lemim nyinta bi da Pol wcc u

¹¹ M danyin, k'a do a u, lemim nyinta ku moc
pa da awcc m bi n a to gccc zi y.

¹² Bala, a ma bees moc u gccc zi y, bi gccc bees
y'a dinda cmoc n csw y, Yeezuuu Krista miñña y'a
hinka moc m cmoc n a do.

13 Nyinta ku mōc u hō niijjē biisi, m nī zum ziufōrō wosozaa u bī, awōc mim ma. Awōc dō a u, dōmūm bī do u bī, mōc fir ka Woso gōcō sokūma bī ma gōta maam-maam, ku m a zaar ba.

14 Zu ku mōc nawum ziufōrō wosozaa b'u bī, mōc cem m muno ziufōrō wōc han zaa bī zuure nō u gōta, m nī m yon u gōta m le da ñ la, m yaabōc yunnibayu cōrūwōc zuure nō u.

15 Bī Woso lēe ka an mōc bō u a barka bī tō ma ku m a zi ba, bī ma bī, mōc n yī cīna y. Ncīnaau nī, an mōc bir zibēē bī tō ma.

16 Bī k'a b'a ñua ku mōc n'a Nyi bī dō ku m a pa da do vantōc gōcō m bī, mōc n m ka ma ku m gōaa lar ma y,

17 mōc n ta Zerizalem u sc gōcō ku ñ lēe ka mōc m ñn'a ba kristazibēēzannō rō wōc zi y, m hōr mōc u lēem m ta Araabiōc ku u, m m to b'u, m hōr Damas ku u.

18 Bī je u dōcōraa kaaku kur bī, mōc n ta Zerizalem u, ku m aa Sefas* dō, mōc gōota b'u kan ki dōmūm bueresoor.

19 Mōc n zibēēzaa vanta yī ku *Zakki bēe y, Zuuba danzaa bī.

20 Hō ku mōc n'a hīre awōc m ci b'u naa, Woso n mōc kasetīzaa, ñuaar bēe mōc n'a bare y.

21 M hōr ku mōc u Zerizalem u bī je u, ta mōc u Siiri kōrō u, kan Silisii kōrō u ki.

22 Bī, Zidee kōrō wōc kristagōcō sokūmarō wōc n mōc yī deem y.

23 A ma ñ y'a u bala, n n'a dīndare, n u: «Gōaa k'a nī fir kam wōc ma biisi bī, a i Krista zaa k'a

* **1:18 1.18** Sefas: Piyeer tō vanta m. K'a dīga Zaan 1.42 bīncē u.

nyunta an n'a zaar bam bı pa dam kεεrε.»

²⁴ Naa do n a ka, ɳn'a le bɔm Woso ʊ mɔɔ minto.

2

Pol kan kristazibəəzanno vantɔɔ ki ku zeure

¹ Dɔɔraa bueeresi cenle jε ʊ, mɔɔ m bɔ, m m ya, m ta Zerizalem ʊ kan Barnabas ki, mɔɔ Tiiti gaa m ta m kan m ki sɔ.

² Woso y'a hı mɔɔ m hɔhɔnkare nɔ ʊ, a ʊ, mɔɔ n ta, bı minto m mɔɔ n ta. Ku wɔɔ yaa lee ku bı, mɔɔ lemim nyunta ku mɔɔ n'a pa dam do vantɔɔ barla bı sa, m a dında ɳ nı. Mɔɔ sokuma ba kan lεezanno wɔɔ ki a minto m a dında ɳ nı sɔ, ku zi ku mɔɔ ba kan zi ku mɔɔ n'a bam bı ki bı bɔ vam y.

³ Baa mɔɔ zukuuzaa Tiiti ku grɛkkı guaa m bı, ɳ n a ka ma k'a paŋja ba ma k'an gasu baŋju ʊ y.

⁴ A n bɔkare guɔɔ a da wɔɔ zi ɳn'a hıre a ma kristaguɔɔ bı ɳuaarzanno m, brɔɔ a nyasu kɔɔkɔɔ ku Tiiti n gasu baŋju ʊ. A da ɳ y'a ʊ wɔɔ zi k'a soamιŋjaʊ ku Krista Yeezuu a ka wɔɔ ʊ bı sunsui, a ɳua ɳ y'a ʊ k'a a ya, a wɔɔ da lɔmbaa ma.

⁵ Wɔɔ n ye ɳ ma y, wɔɔ n'ʊ ka ma k'ʊ ku ma kan ɳ ki baa poore tɔkke y, a ba wɔɔ ʊ ncinaau, ku sıra k'a nı lemim nyunta bı nɔ ʊ bı m bır a bınce ʊ.

⁶ Ku lεezanno wɔɔ m, ɳ lεezaabaa mim n pakra ba mɔɔ ma y, bala, Woso bır guɔɔ jirə bɔrε y. Ncinaau nı, lεezanno wɔɔ n mɔɔ da hɔsi vanta bare ma lemim nyunta bı pa dare nɔ ʊ y.

7 Bı, η ye ηn'a dō η ʊ, Woso mōc da ʊ ku m lehim nyinta pa da do vantōc gūcc m, amba Woso Piyeer da ʊ k'an a pa da zuiforō m bı m.

8 Bala, Woso k'a Piyeer bō ʊ, an a nycc zuiforō cōma bı, Woso bı do i cōm i cb ʊ sc, an cōm cōm i cb ʊ sc, an do vantōc gūcc zi.

9 Kristagūcc wōc nyinta ηn'i dīgam Zakkı kan Sefas kı Zaan kı ma a lēezanno, brōc ye ηn'a dō η ʊ Woso a barka ka mōc ʊ, ku mōc n zi bı ba denter. A m naa, ηni mōc wōc nyasʊ, k'a hınka a ʊ, komare i wōc bire ʊ, ku wōc m ta do vantōc wōc zi, ku η bōc n ta zuiforō cōm zi.

10 Bı, hō ku η y'a cinta bı, η ʊ, ʊ ʊ da ηuazanno han, bı ku hō bı do nı, mōc ba denter.

Pol kan Piyeer ki mim Antiyos ku ʊ

11 Bı, Sefas k'a bı bōr Antiyos ʊ bı, mōc ba kan kı gūaa haay lēs, k'a kūrō ma bı tō ma.

12 Bala nyinta a ʊ, an nı hō büm kan do vantōc gūcc kı, bı ma bı, Zakkı gūcc nycc bı ηni lee ku cına y. Ku η bı lee ku bı, an a da a ra, an a gū η ma an jım a hō, nyi k'a n'a bam zuiforō ku η ʊ, do vantōc gūcc m gasu bañŋʊ ʊ rō wōc m bı minto.

13 Zuiforō ku kristagūcc m ηni nyinta b'ʊ kan kı rō wōc n a hobaa sa sc, naa n a ka Barnabas miñŋa n gasu η hōon hıuya-hıuya zibəə b'ʊ.

14 Ku mōc η yı η bır zum sırıa k'a nı lehim nyinta b'ʊ tırga bı, mōc hı Sefas m gūaa haay lēs mōc ʊ: «İbıi k'i n zuiforō bı, k'ibıi n'i misırbaa bam am do vantōc gūcc hō bı m bı, i bır a bam am zuiforō hō m bı, a a ba lō ibıi n'a ηuam k'i pañŋa ba do vantōc gūcc wōc ma ku η n'a misırbaa ba am zuiforō hō nı?»

15 Zıufırcı m wɔc, m cız cɔw, m nyınta maam, do vantɔc gɔc ku n ŋ su Woso lerɔ dɔ rɔ bɛe n wɔc n y.

16 Bi, wɔc dɔ u, guaa b'a dam ma an yi tırga Woso müm ɔ Moysiis leri zibəero bare minto y, sıra ka Yeezuu Krista ɔ nı guaa bam tırga bala. Sura wɔc ka Krista Yeezuu ɔ sɔ ku Woso n'ɔ ba tırga a tɔ ma, bi leri zibəero tɔ ma bɛe y, bala, n bi gɔsi bam tırga lerɔ zuure tɔ ma y.

17 Wɔc, ɔ ka wɔc nawom ma ku n n'ɔ ba tırga Krista tɔ ma, an bɔkare an nı yıre ɔ, ɔ ba wɔc ɔ mimbonyaabənno sɔ am do vantɔc gɔc m. K'a maam Krista bi mimbonyaa zi an n'a bam na? Ayy... füga!

18 Bala, ku mɔc lerɔ wɔc zuure to k'a b'a dam ma an guaa ba tırga Woso müm ɔ bi minto, ku mɔc n ya m m bɔ ku m zu ɔ, mɔc nı m bam lerɔbısıkamazaa keere.

19 Bi ku mɔc müjña m, lerɔ wɔc minto bi, mɔc bır m misırbaa bam lerɔ wɔc tɔ ma dɔ y, ku m m da ma m m misırbaa bi ba Woso tɔ ma. Ku n Krista wɔ gɔdarkora ma bi, mɔc ga kan kı.

20 Misırbaa ku mɔc n ta m naa, mɔc bɛe m ta nı y, Krista n a misırbaa bam mɔc ɔ. Misırbaa ku mɔc n'a bam her-her naa, a ba mɔc nawom sıra ka Krista ɔ nɔ ɔ, a m Woso Nyı, an mɔc ŋua an ye an ga mɔc tɔ ma.

21 Mɔc bır Woso barka bi bam hɔ nıbir y, bala, k'a ɔ yıre ɔ, lerɔ wɔc tɔ ma guaa a da ma an yi tırga Woso müm ɔ, k'a maam, Krista bi ga a ɔ vam.

3

Zaa ku Woso a sa k'a guaa bwombɔ

1 Aba! Galasii zanno, hɔɔnwarzanno. Nka i wɔ
ʊ an awɔɔ hɔɔn wusigə ncinaaʊ? A n bɔkare n
y'a hinka awɔɔ m mιñja, a dɔ a ʊ, Yeezuu Krista
ga gɔdarkʊra ma.

2 Ku m laaka da a han wa: Lerɔ wɔɔ zuure
minto y'a ka Woso n a Espri bɪ ka awɔɔ ʊ ra, gɛɛ
zu k'awɔɔ ʊ sırakare lemid b'ʊ bɪ minto nɪ?

3 Bo yarmabaa m naa? Woso zuure bɪ sιñjɪda
sa awɔɔ ʊ Woso Espri pañja m, a bɔkare an n'a
ŋvam keere k'a nyambør a mesim pañja m na?

4 Ziro ku Woso ɳ ba awɔɔ misirbaa nɔ o rɔ
wɔɔ, bɔ ɳ y'a ʊ vam kan awɔɔ kɪ ra? Mɔɔ y'a
gɪngam mɔɔ ʊ, ɳ bɪ vam kan awɔɔ kɪ sιñ!

5 Ku Woso y'a Espri kare awɔɔ ʊ, an nɪ hoserlo
bare awɔɔ bire ʊ, naa ba an nawom lerɔ wɔɔ
k'awɔɔ nɪ zure ɳ ʊ bɪ tɔ ma ra? Gɛɛ zu k'awɔɔ ʊ
sırakare lemid b'ʊ bɪ tɔ ma nɪ?

6 K'a a yo Abraham n sıra ka Woso ʊ, Woso n
diga ma tırga a mιm ʊ bɪ,

7 k'a maam, k'a dɔ mιñja a ʊ, sırakənno wɔɔ
n Abraham nyuntɔ.

8 A n ta o sɔ bɪ, Wosoci bɪ lɛɛ ka an a hɪ hɔɔ
a ʊ, Woso do vantɔɔ gʊɔɔ wɔɔ bam tırga a mιm
ʊ ɳ sırakare tɔ ma, bɪ minto m Woso n lemid
nyunta naa do hɪ Abraham m, a ʊ: <Tara burɛ
gʊɔɔ do haay barka yıre ibi tɔ ma.>

9 Ncinaaʊ nɪ, gʊɔɔ ku sırakənno m nɔ wɔɔ nɪ
barka yım kan sırakarezza Abraham kɪ.

10 Bɪ gʊɔɔ ku ɳ nɪ yom lerɔ wɔɔ ma rɔ wɔɔ,
lerbɔrɛ kʊsɪ i kan ɳ kɪ, bala, n y'a gʊrsıra ba
Wosoci b'ʊ, n ʊ: <Guaa k'a bir hɔ haay ku n y'a
da lerɔ wɔɔ ci bɪ nɔ ʊ bɪ bam tee... bɪ, lerbɔrɛ
kʊsɪ i kan kɪ.>

11 Sıra nō u, gəsə b'a dam ma an yi tırga Woso müm u, lərə wəc zuure tə ma y, bala, n y'a gərsıra ba, n u: «Güaa k'an tırga Woso müm u sıräkare tə ma bı, a mısrıbaa bam.»

12 Lərə wəc zaa bı y'a hə kan sıräkare zaa bı kı, bala, n u: «Güaa k'a nı zum lərə wəc u haay bı nı mısrıbaa yım.»

13 Krista a müñja ka n a ze wəc tə ma, a ba a u maam k'a wəc bımbı lərə wəc lerbore küsı nō u, a müñja i sompi wəc bıncə u an lerbore küsı bı yi, bala, Wosoci bı nō u, n u: «Lerbore küsı i kan güaa ku n y'a zeñjə gə ma bı kı.»

14 Nyunta u ncınaau, ku do vantəc gəccə m barka ku Abraham a yi bı yi Krista Yeezuu nō u, k'an bır yıre i u, wəc *Sənt-Espri ku Woso a ler bı bı yi sıräkare tə ma.

Woso lerbore kan lərə cəm cələ ki mit

15 M danyıncı, u makra sa gəccə minkəm zibəə nō u, ku güaa a hıcnıha da ci u an a cınta, amba a a ga m bı nı, ku n a ba a ze kur, gəsə bır hə k'a hı bı zaar bare, b'a bır hə nam ma so y.

16 A do m bı so, lerborelerə wəc bı Woso u Abraham m kan a nyı bı kı m. N n a hı, n u: «A nyıncı y,» i u a hı n y'a u nyıncı hıka ma y, ayy..., nyı bı deem, bı nyı bı, Krista m, bı n u, k'a hı ma.

17 Hı ku məc u ku m a hı bı ba n nı: Woso lee ka an a hıcnıha hı an a cınta, dəcraa zorsi bukərkı kur bı, n nı bokare n nı bı lərə wəc m, ncınaau naa, lərə wəc b'a dam ma ȳnı hı ku Woso lee ka an a hı bı zaar ba, ȳnı ler ku Woso a bı bı zaar ba so wa.

18 Bala, ku lero woc zuure to ma m gwaan ni højirle yim Woso zi, k'a maam Woso lerbore to ma bees do y. A n bokare ler ku Woso a bo bi y'a ka Woso n a barka ka Abraham u.

19 Ku ncinaau m lero woc zibee n bo m keesere? Lero woc ka Woso u ku ij ni bir woc mimbyonyaaro hinkam woc m, ku nyi ku Woso ler bi bo a to ma bi n tolle ba an yi. Maleekaro i bor lero woc m, gwaan deem i nyinta maleekaro woc kan ziiforo woc ki bire u.

20 Lero woc kare bince u, a yi pakra ku gwaan n nyinta u ij kare ma, bi ler bi bore bince u, Woso miijja mim m bi a deem.

21 Naa k'a hi a u, l? Lero woc bisi ijn'a kam Woso lerborec woc ma ra? Ayy..., a bees m naa y. Bala, ku yi an nawore i u, le niijje n ta u, goco n'a dam ma ijni misirbaa yi a to ma, k'a maam le bi do n'a kam goco n yi turga Woso mim u so.

22 Bi, Wosoci b'a hi a u, mimbyonyaa paanjya y'a so durnya goco u jilli. Maam bi, goco ku ij sura ka ro woc ho ku Woso a ler bo bi yi, sura ku ij y'a ka Yeezuu Krista u bi to ma.

23 Dommum ku surakare zaa bi n bor cina bi, Moyiisi lero woc i woc ba a lonnco ijn'i dom woc co ma, ku Woso n tolle ba an surakare zaa bi hinka.

24 Ncinaau bi, lero woc, do ij y'a u woc ma, ku Krista n tolle ba an bor, ku Woso n woc ba turga a mim u surakare to ma.

25 Bi, keesere naa, sura ka Krista u domum m, lero woc ku ij nyinta ijn'i dom woc ma bi, ij bees y'a so co u co y.

26 Bala, awoc woo... naa, Woso n'awoc cuuyi cuuyi m, sura k'awoc ka Krista Yeezuu u bi to ma.

27 Denter m, awc̄o haay k'a batem si Krista nō
o b̄i, a misurbaa n n'awc̄o misurbaa o jilli.

28 Naa t̄ ma keere b̄i, ku zuufu n'i mi, ḡee do
vanta guaa n'i mi, minsi bee n b̄i y, ku lo n'i mi,
ḡee soamijjaazzaa n'i mi, minsi bee n b̄i so y,
ku yar n'i mi, ḡee lu n'i mi minsi bee so y. Bala,
awc̄oo... naa, awc̄o a ba deem Krista Yeezuu
nu.

29 Ku Krista y'a so awc̄o o b̄i, k'a maam
Abraham nyuunyū n'awc̄o m, awc̄o ni c̄ow h̄ojirle ku
Woso a ler b̄o b̄i yim.

4

Ley ecp̄ o c̄cw c̄ew c̄ew c̄ew

1 H̄o ku c̄ow ku m a h̄i b̄i ba n ni: Nyi k'a ni
zem b'a so a zi h̄onyi o b̄i, a nyubaa d̄omim o, b̄o
a o ku o kan lo ki, an b̄okare a y'a so h̄onyi b'o
jilli.

2 A nyubaa d̄omim o, ḡucc̄o ni nyasom ni, ijni
digare a mim woo... ma, ku d̄omim k'a zi b'a
cinta k'an a so a h̄onyi b'o b̄i n tolle ba an a ku.

3 A do m b̄i so kan w̄o ki, d̄omim ku w̄o n
Krista d̄o cinta b̄i, b̄o w̄o o ku o kan nyuunyū ki,
d̄omim b̄i do o b̄i, durnya paññazanno ku guaa
bir ij yim cu w̄o y'a so w̄o o, ijni w̄o ba l̄onno.

4 Bi, d̄omim ku Woso a cinta b̄i k'a b'a ku b̄i, a
a Nyi b̄i c̄acyu, lo y'a yi. Yi a o, d̄omim ku Israyel
ḡucc̄o ni c̄ew c̄ew cuure no o b̄i ma.

5 K'a a da ma a ḡucc̄o ku cuunnem c̄ew c̄ew minto
o, ku Woso n w̄o ba a nyuunyū.

6 Ku Woso m cuunyū b̄i y'a ka, an a Nyi
b̄i Espri b̄i zer w̄o heerlo o, w̄o n'u dam ma
Espri b̄i t̄ ma, o ni Woso birm, o o: «U Zi.»

7 Ncūnaau bī, bēe cūnnōl n'aawā dō y, Woso nyūnta k'awācūl u biisi aawā n'cūnyūl, bī k'a nyūnōl n'aawā, aawā n nūl zem b'a so a hōjirle b'ū, Woso n nūl naa bare.

Pol hōon i kom Galasii zanno minto

8 Nyūnta k'awācūl u biisi aawā n Woso dō bī, zu awācūl nawānōl kū n n'a hīre n̄ ma wosoro, a a ba n̄ lōnōl, bī hōo cōwā duro, Woso bēe nū n̄ mi y.

9 Bī, keere naa, aawācūl Woso dō, an le da bī, Woso aawācūl, b'a a ba lō keere, a a ya, a a bō k'a zu durnya paññazanno kū gūaa bīr n̄ yūm nō cōwācūl, k'a a ya, a a ba n̄ lōnōl? Bī hōo cōwācūl nū n̄ mi y, n̄ ba paññā nū y.

10 Aawācūl dīgam dōmūnōl niññoo ma dōmūnōl wātsūrā a yaadare nō u, an n'a bam maam sō kan monno niññoo kī, hōo cōwācūl dōmūnōl kī, dōcōraarōcūl kī.

11 Aawācūl mim naa i cōwācūl da bōj u, i b'a ka zi cōwācūl ba aawācūl minto vam wa?

12 M danyūnōl, a ye mōcū n nawūrē aawācūl han gūta, amba mōcū m ba aawācūl gūaa deem bī, k'a mōcū hōbaa sa sō. A zar bēe aawācūl mōcū ma y.

13 Aawācūl dōmūnōl a u, mōcū yaaba zērē sabaabō y'a ka mōcū n lemim nyūnta pa da aawācūl m, mōcū zērē sabaabō ma zi b'ū.

14 K'aawācūl bī to a kōcū yaaba bī tō ma bī, aawācūl u b'awācūl n a si mōcū lēs y. Bī mōcū si aawācūl u cōwācūl i u, Woso malesekā deem aawācūl si, i u, Krista Yeezūnū mūnōl aawācūl si.

15 Heernyūcūl k'aawācūl n ta m biisi b'i ka? Mōcū mūnōl aawācūl u, k'aawācūl n'a dam ma, aawācūl y'a mūnōyaarōcūl waan̄ u a n̄ ka mōcū u dōmūnōl bī do u.

16 Bi keere naa, m ba mao o cwoa u m jisura ko
m'waa hure awa b'i minto ra?

18 A miñja kú gúcc n bír ta tontóore m hó
miñja tó ma, b'a ga a o m kú tontóore bí do
n bír tam lée tee..., baa kú mœ i kan awcc kí,
gëe kú mœ ba kan awcc kí b'u y.

19 Mccaw'na'cuiyu McC
paan... m heer u ccaw to ma, m ni nyooси bam
am lo jisizaa ho bi m, ku m a ka k'awaa n Krista
misurbaa yi paan....

20 A ኃና ምርመራ ነውም paan... እኔ ሁንጻ በርሃን
ብሔር ህ'በድልታዎች, እኔ ሁንጻ ዘመን መግባር እኔ ሁንጻ
ባላ, ምርመራ እኔ እኔ ሁንጻ መግባር እኔ ሁንጻ
እኔ ሁንጻ እኔ ሁንጻ እኔ ሁንጻ እኔ ሁንጻ እኔ ሁንጻ

mit ccag ccm ccuyi abaaGaa

22 N'ya gorsira ba Wosoci b'u, n u, Abraham nyinč yi huya, deem yi a u kan Agaar kι, lο m bι, an deem yi kan Saara kι soamιnauzaa m bι.

²³ Bı lu ku lɔ m bı nyı bı, yı b'ʊ amba guaa haay
ní yım bı m, an bɔkare, nyı ku soamıñŋjaovzaa b'a
yı bı, Woso i lee ka an a yıre ler bɔ.

²⁴ Mim naa do naa, hō a ū k'a dūnda wōō m, a ba n nū: Lannū cūyū cūwōō, guaasibabaa hūyū cūwōō makra nū ū mī. Lēekare guaasibabaa makra m Agaar m. Guaasibabaa ku Woso a da Sinayii ci burē ū bī m, guoō ku

gvaasıbabaa bı do a so ŋ u rɔ wɔc, lɔnnɔ nı ŋ
mł.

²⁵ Bala, Agaar bı, bɔ a ʊ kʊ ʊ, ɪ ʊ, Sinayii ci bı
m, Araabırɔ ku ci bı do n ta ʊ, a bɔ kʊ ʊ sɔ ɪ ʊ,
Zerizalem kʊnɔ k'an ta ʊ her-her naa m, bala, a
ɪ lɔmbaa nɔ ʊ kan a gvaasıbabaa kı sɔ.

²⁶ Bı arzana Zerizalem bı, soamıñjauszaa m bı,
wɔc kʊnɔ bı m bı, bɔ a ʊ kʊ ʊ, ɪ ʊ, wɔc da m.

²⁷ Bala, n y'a gɔrsıra ba Wosoci ʊ, n ʊ:
lbu k'ɪ n cına bı, ɪ heer nyɔc,
bala, lbu bır nyınc yım biisi y,
heernyɔc zee da,
lbu k'ɪ n nyoosibare fir yı biisi bı,
bala, lʊ kʊ n kaanm m bı nyınc yım guta,
an le da lʊ k'a zim n ta ʊ bı nyınc ra.

²⁸ B'awɔc, m danyınc, amba Izakkı m bı, ler ku
Woso a bɔ bı nyınc n'awɔc m.

²⁹ Biisi bı, amba nyı k'a yı am gvaas haay hɔ bı
m bı nı fir kam nyı ku Woso Espri a ka an yı bı
ma bı, her sɔ naa, a maam sɔ.

³⁰ Bı, bɔ n y'a hı Wosoci b'ʊ? N ʊ: <La lʊ kʊ lɔ m
bı ra kan a nyı bı kı, bala, a n a ga m kʊ lɔ bı nyı
bı n hɔjirle yı kan soamıñjauszaa bı nyı bı kı y.>

³¹ Ncınaaus bı, m danyınc, lɔ bı nyınc bęe m wɔc
nı y, lʊ kʊ soamıñjauszaa n bı nyınc m wɔc m.

5

A b'a ya, a a ba lərɔ wɔc wɔnɔl ɔ y

¹ Krista bı, wɔc yɔ a ʊ, ku n'ʊ so ʊ tıñjɔ
ɔ paan.... Naa to ma bı, k'a jım kɔɔkɔc, a b'a ya
a to gɔsı n'a ba hɔ niñjə lɔnnɔ y.

² Mœc mœnja Pol, mœc u kœ m a hœ a m, m œ, k'awœc u kœ n a gasœ bañœœ œ, hœ kœ Krista a ba awœc tœ ma bœ nyœcdœ bœ nyœntœ œ dœ y.

³ Ku m m ya m so ra paan..., ku gœaa a bœ an gasœ bañœœ œ, k'an a dœ a œ, pakra m k'an zu lœrœ wœc œ haay.

⁴ Awœc k'a n'a kam ma k'a yœ tœrga Woso mœm œ, lœrœ wœc zuure tœ ma bœ, awœc a gœ Krista ma, a do awœc u Woso barka bœ ma so.

⁵ Ku wœc nœ, a ta wœc u œ heer le kœ Woso n'œ ba tœrga a mœm œ sœrakare tœ ma. Wœc n'a mœm dam Sœnt-Espri pañœa m bœ n naa.

⁶ Bala, ku wœc u ze kœ ra kan Krista Yeezuu kœ, ku wœc gasœ bañœœ œ, gœe ku wœc n gasœ bañœœ œ, hœsœ bœsœ m bœ y, hœ k'a a ga m bœ, sœrakare m, an nœ zi bam ñœare nœ œ.

⁷ Biisi bœ, awœc i tam lœs mœnja Woso zœa bœ ra, nka y'a ta awœc m toore k'awœc bœ zu sœra œ dœ?

⁸ Woso k'awœc bir bœ bœsœ nœ naa bareœ awœc nœ y.

⁹ Bœor deem y'a hœre a œ: «Nyœnyœœ poore i nyisi derm haay.»

¹⁰ Ku mœc nœ, mœc heer kookoo Zuuba tœ ma awœc mœm bœ bœnce œ. Mœc dœ mœc œ, awœc hœcondare yœm deem kan mœc hœcondare bœ kœ. Bœ, gœaa k'a n'awœc warm ku ma bœ, Woso bœ zœa hœnhorm, baa ku nka m.

¹¹ Mœ dœnyœnœ, ku mœc nœ, mœc bœr bañœgasœre mœm pa dam dœ y, k'a pa mœc n'a dam, gœœœ bœ fœr kam mœc ma dœ y, bœ ñœ bœ kaanm Krista gœdarkœra ze bœ m so y.

12 Guucc ku η n'aawcc warm ku ma rɔ wɔc, ku cœ hœchœ m, ku η le taa ku η nı ta ηn'aa miñjœc bœ am hœbisi hœ bı m, a pakra ba η ma.

Mesim misirbaa kan Sent-Espri misirbaa ki

13 M danyinœ, k'awcc nı, awcc bir Woso ɔ k'awcc n a so a miñjœc ʊ, b'a bı yo soamüñjaœ bı do ma k'a mesim letaamarœ zi ba y. Bı k'a yı ku zibœenyinœ ηuare nœ ʊ.

14 Bala, lemim k'a so lerœ wɔc ɔ haay bı ba n nı: «I mim ηua amba i i miñja ηua bı m.»

15 Bı k'awcc y'a hœ bare ɔ poohœc n'a mı, an nı sœ dindam ku ʊ, an nı ku kinkaansure, k'a dundo a zi, ku n bœe a ku nyam.

16 Hœ ku mœc n'a hœre awcc m bı ba n nı: K'a to ku Sent-Espri n ka a lœe a misirbaa nœ ʊ, maam bı, awcc b'a mesim letaamarœ bare y.

17 Hœ ku mesim letaamarœ n'a ηuam bı bir yem Sent-Espri ma y, Sent-Espri n'a ηuam sœ bı bir yem mesim letaamarœ wɔc ma sœ y, jinnœ nı η mı kan ku kı, maam bı awcc b'a dam ma a a miñjœc hœchœ ba y.

18 Bı, ku Sent-Espri i kare awcc lœe a misirbaa nœ ʊ, k'a dœ a ʊ, lerœ wɔc bœe y'a so awcc ɔ dœ y.

19 Mesim zibœero i yim garga ra, η ba n nı: Jaandare m, lannœ kan yaarœ bare kı m, dintim zibœ haay m,

20 yaa da *wosobaawœnnœ m, nyisirc bire m, sœkum m, bakumarœ m, jimbœa m, kan nœmaa kı, ka a miñja daahan ma m, gongore m, bazeköra m,

21 kan mœm bir gucc hœ ma kı, bœemire waasi kı, kan hœ bı maam-maam kı, kan zibœero ku η bœ ku ʊ kan nawœnnœ kı. Ku m m ya m so ra,

amba wōc lēs ka m awōc bō zaā ū bī m, gūcō
ku n̄ ni hōc nōcōn duro bam nō wōc, n̄ bī gasum
Woso cirbēē b'v y.

²² Bī nyi ku Sēnt-Espri n'a dam gūaa mīsūrbaa
ū bī ba n n̄: ḥūare m, kan heernyōcō kī, laafū kī,
būraama kī, mīnūjabaa kī, bāmīnūja kī, taalera
kī,

²³ kan būgu-būguđabaa kī, kan da a mīnūja ma
kī. Lērō wōc bīr nyaa bam hōc nōcōn duro ma y.

²⁴ Gūcō ku Krista a so n̄ ū rō wōc, n̄ y'a mēsim
lētaamarō wōc kan a hōchōrō kī wō gōdarkūra
ma.

²⁵ Sēnt-Espri i mīsūrbaa ka wōc ū, bī minto bī,
a a ga m k'an ka wōc lēs, ū mīsūrbaa nō ū.

²⁶ U b'v mīnūjōcō busu y, ū bī ku da nōmaa ma
y, ū bī jīm ba ku ma y.

6

U kō ku ma

¹ M danyūnō, k'awōc gūaa yī an n̄ mimbuñyaa
bam, awōc ku Sēnt-Espri n̄ kare a lēs rō wōc,
k'awōc n dundo zi a bō zaā ū, bī ku m a hī awōc
gūaa biyēē m, gūaa biyēē n dundo a zi k'a bī
gasu kurōma bī do ū sō y.

² K'a bīr kōm ku ma, a bīr a dam ku han,
k'awōc y'a bare nōnāaū, le ku Krista a cīnta
b'awōc n̄ zuñ ū.

³ Ku gūaa y'a hōcō dare a ū, hōsī n' a mī, an
bōkare hōsī bēe n'a zaā n̄, bra an n'a bare a
mīnūja m.

⁴ Bī ku gūaa biyēē n a hōcō da a mīnūja zibēē
ma an dīga a, ku lēbōurē y'a nō ū, k'a n'a heer

nyoo kan a miijja ki, b'a ba gingga guaa ma k'a heer nyoo y.

⁵ Bala, guaa biyøø n'a miijja mim nyi bøø u Woso taa.

⁶ Guaa ku n ni Woso lemid dündam ni b'a ga m, an hø haay k'an ta m bø bø u an a ka hødindarezzaa b'u.

⁷ A bø bra bimbø a miijjoo ni y, Woso bø yem guaa n yaa wø a ma y, bala, hø ku guaa a duu b'a n'a dam.

⁸ Ku guaa a miijja letaamarø bonyaarø zibøero duu, hø k'a n'a dam bø n ze m. Bi guaa k'a ni Sønt-Espri høønhø zibøero duum bø, hø ku Sønt-Espri n'a kam bø an n'a yim, misirbaa k'a nyare ba u m.

⁹ Ncinaao bø, o bø kø kan zi miijja bare ki y, u bir tam lëe... tee..., bala, ku wø n kø y, wø y'u zibøø bø nyoođu yim, a dømim u.

¹⁰ Naa tø ma bø, ku wø ni toore n naa, u zi ba guaa haay daahan minto, an le da bø, u a miijja ba u danyinø sørakarezzaanø wø m.

Meerbaa nyamburle kan leersore ki

¹¹ Køere naa, mœø ni gørsøra bø bare m zim, bø minto m gørsøranyi bø n gøta-gøta.

¹² Gøøø ku ñ n'a høre awøø m, ñ u, a gasu bañøø u rø wøø, a ka ñ nawøø m a ku gøøø n'a yø, mesim høønhø tø ma. N le baa k'a fir yø Krista godarkøra bø pa dare tø ma y.

¹³ Bala, gøøø ku ñ ni gasum bañøø u rø wøø miijjøø bør zum lërø wøø u y. N ni bøkare, ñn'a ñsam k'awøø n gasu bañøø u, k'a a da ma a a le bø a miijjøø u k'awøø yø a gasu bañøø u.

14 Ku mɔɔ nı, mɔɔ ləbəure ba u ku wɔɔ Zuuba Yeezuu Krista gɔdarkvura bı bęe y. Kan mɔɔ kı durnya bı hɔgər m Krista gɔdarkvura bı tɔ ma, kan durnya bı kı sɔ, gər m mɔɔ m Krista gɔdarkvura bı tɔ ma sɔ.

15 Bala, ku guaa gasu banjɔ u, gęe k'a n gasu banjɔ u, hɔsı bęe n bı y, an le da bı, yıredaa ku Woso n'a kam bı m.

16 Guccı ku ŋ nı zum hɔ ku mɔɔ hı naa do u rɔ wɔɔ, kan Woso guccı wɔɔ haay kı, ku Woso n laafı kan cicirzere kı ka ŋ u.

17 A n a sa naa ma, gɔsı b'a ya an mɔɔ da kɔre ma y, bala, mɔɔ i firyire jırɔ m m me ma, an n'a hunkare a u, Yeezuu y'a so mɔɔ u.

18 M danyinɔ, bı ku wɔɔ Zuuba Yeezuu Krista barka n bır kan awɔɔ kı. Amina.

Bissa

Bisa: Wosoci Guaasibabaa Daa New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bissa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

b9a8abe9-82bd-5507-a45a-13023081ebc2